

Jaarplan 2025/2026

Van de Rekenkamer Hillegom Lisse

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wat willen we bereiken?	4
2. Wat gaan we daarvoor doen?	5
2.1 Meerjarenonderzoeksagenda 2024-2026	5
2.2 Onderwerpen 2025.....	6
2.3 Afronding onderzoeken 2024	6
2.4 Governance structuur.....	7
3. Wat gaat dat kosten?.....	8
Colofon.....	9

Inleiding

De Rekenkamer Hillegom Lisse is een in de gemeentewet vastgelegd bestuursorgaan. De rekenkamer functioneert onafhankelijk en onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van de door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Met andere woorden we doen onderzoek naar wat er gebeurt, wat het kost en wat het oplevert. Daarnaast dienen de onderzoeken van de rekenkamer als aanknopingspunt voor de gemeentebesturen om rekenschap af te leggen aan de burgers. We rapporteren onze bevindingen aan de gemeenteraden van Hillegom en Lisse .

De rekenkamer bestaat uit twee onafhankelijke leden, een onafhankelijke voorzitter en een secretaris.

In dit jaarplan zijn de geplande activiteiten voor de jaren 2025 en 2026 uitgewerkt. We beschrijven in dit plan eerst onze ambities en daarna volgt de praktische uitwerking daarvan en de kosten die hiermee gemoeid zijn:

1. Wat willen we bereiken?
2. Wat gaan we daarvoor doen?
3. Wat gaat dat kosten?

In het kort

In 2025 ronden we de twee onderzoeken af die in 2024 gestart zijn. Het gaat om een onderzoek naar subsidieverwerving door samenwerkingspartners van de gemeenten Hillegom en Lisse en een onderzoek naar de preventieve jeugdzorg. Aanvullend starten we één onderzoek op. Op onze meerjaren-onderzoeksagenda staan de onderwerpen: groenbeleid, riolering, algoritmen en kunstmatige intelligentie en ondermijning. We starten voor de zomer met een vooronderzoek naar het onderwerp riolering.

1. Wat willen we bereiken?

We hebben in onze missie vastgelegd wat wij als rekenkamer willen bereiken.

Onze missie is:

De Rekenkamer Hillegom Lisse wil met haar onderzoeken een constructieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur van de gemeenten Hillegom en Lisse. In het bijzonder doordat rekenkameronderzoek de controlerende en kaderstellende rol van de gemeenteraden versterkt. Daarnaast wil de Rekenkamer Hillegom Lisse aan de burgers van Hillegom en Lisse zichtbaar maken op welke manier de doelstellingen van beide gemeenten daadwerkelijk worden bereikt.

In het volgende hoofdstuk beschrijven wij hoe wij invulling geven aan deze missie.

2. Wat gaan we daarvoor doen?

2.1 Agenderingsproces

Voor het opstellen van het onderzoeksprogramma volgt de rekenkamer de politieke agenda en onderhoudt zij contacten met onder andere de fractievoorzitters, de driehoek en de klankbordgroep.

We hebben de groslijst die we doorlopend herzien aan de hand van:

- de onderwerpen die wij bij de raadsfracties ophalen;
- de onderwerpen die bij omliggende gemeenten op de groslijst van de rekenkamer staan.

De gesprekken met de fracties van de raden van Hillegom en Lisse hebben in het eerste kwartaal van 2025 plaatsgevonden. Verder hebben we ook oog en oor voor signalen vanuit de HLT-organisatie en de actualiteit.

Vervolgens hebben wij de onderwerpen op de groslijst geprioriteerd aan de hand van ons wegingskader. Dit heeft geleid tot een aangepaste meerjarenprogrammering 2025/2026. Vanwege de financiële verplichtingen die voortvloeien uit de lopende onderzoeken is er dit jaar ruimte om één nieuw onderzoek op te starten.

Wegingskader

Aan de hand van de volgende criteria zijn wij tot een prioritering van onderwerpen gekomen:

1. *Risico*: Hierbij wordt gekeken naar de potentiële risico's die verbonden zijn aan het onderwerp, zoals juridische risico's, reputatierisico's of risico's op het gebied van veiligheid.
2. *Twijfel over het feitelijk functioneren*: Deze indicator richt zich op onderwerpen waarbij er twijfel bestaat over het feitelijk functioneren van bepaalde processen, diensten of beleidsmaatregelen binnen de gemeente.
3. *Burgerrelevantie*: Dit omvat de mate waarin het onderwerp relevant is voor de burgers en de impact ervan op de maatschappij als geheel.
4. *Financieel belang*: Dit omvat de financiële impact van het onderzoeksonderwerp. Hierbij wordt gekeken naar de mate waarin het onderwerp van invloed is op de gemeentelijke financiën en op de bredere samenleving.

2.2 Onderzoeksagenda 2025/2026

In de onderzoeksagenda 2025/2026 presenteren we onderwerpen die we de komende twee jaar mogelijk gaan onderzoeken. Deze agenda heeft de rekenkamer opgesteld om meer inzicht te geven in onderzoeksonderwerpen voor de komende periode. Deze lijst bevat de onderwerpen die we opgehaald hebben in de gesprekken met de gemeenteraden, en die we kansrijk en relevant achten na toepassing van het wegingskader. We kunnen helaas niet alle gewenste onderwerpen onderzoeken. Ook kan het voorkomen dat er gedurende het jaar nieuwe onderwerpen naar voren komen die het waard zijn om onderzocht te worden. De agenda wordt jaarlijks geactualiseerd en aangevuld. Onderstaande onderwerpen zijn in een willekeurige volgorde opgenomen.

Groenbeleid

Het groen in de openbare ruimte is letterlijk en figuurlijk zichtbaar beleid. Het raakt aan de dagelijkse leefomgeving van inwoners en speelt een belangrijke rol in de beleving van de gemeente. Tegelijkertijd raakt het groenbeleid aan bredere maatschappelijke opgaven, zoals klimaatadaptatie, waterbeheer en hittestress. In het raadsakkoord wordt het groenbeheerplan expliciet genoemd.

Een rekenkameronderzoek kan helpen om inzicht te geven in de uitvoeringspraktijk van het groen-beheer, de vraag in hoeverre het beleid toekomstbestendig is, ook in het licht van klimaatverandering, en welke ruimte er bijvoorbeeld is voor bewonersinitiatieven en participatie.

Riolering

De riolering is een cruciale, maar vaak onzichtbare pijler van de gemeentelijke infrastructuur. Het onderwerp leeft zowel bij de fracties als binnen de ambtelijke organisatie. Riolering raakt aan andere urgente thema's, zoals klimaatadaptatie, wateroverlast, verzakkingen en periodes van droogte. Extreme buien stellen nieuwe eisen aan het stelsel. In een recent landelijk signaal waarschuwt de rioleringssector voor een 'code rood' binnen tien jaar. Dit onderstreept de urgentie om inzicht te hebben in de staat van het systeem. Een rekenkameronderzoek kan bijdragen aan inzicht in de onderhoudstoestand van de riolering en de mate waarin het huidige beheer toekomstbestendig is met het oog op klimaatverandering.

Algoritmen en kunstmatige intelligentie

Het gebruik van algoritmen en kunstmatige intelligentie (AI) neemt landelijk gezien steeds verder toe. Dat betekent ook dat er binnen gemeenten diverse risico's kunnen worden gelopen, bijvoorbeeld: fouten in automatisch gegenereerde teksten, en mogelijke onjuiste interpretaties bij het gebruik van voorspellende algoritmen. Een rekenkameronderzoek naar dit thema kan bijdragen aan het in kaart brengen van het huidige gebruik van algoritmen en AI binnen de beide gemeenten en de daar bijbehorende kansen en risico's.

Ondermijning

In de gesprekken die wij met de fractievoorzitters hebben gehouden is ondermijning meermaals benoemd als onderwerp. Ook in het verleden is dit onderwerp vaker aangedragen geweest. Ondermijning kan van invloed zijn op het vertrouwen van de burgers in de overheid en kan daarnaast sociale en economische gevolgen hebben. Dit onderzoek kan inzicht geven in de effectiviteit van de gemeentelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit en in de rol van de raad.

2.3 Onderwerpen 2025

De rekenkamer heeft op basis van het wegingskader besloten in 2025 te starten met het vooronderzoek naar riolering. Dit onderwerp stond hoog op de gecombineerde wensenlijst van de fracties van de raden in Hillegom en Lisse. Ook zijn er signalen in de actualiteit dat er landelijk risico's zijn op dit onderwerp. Wanneer het vooronderzoek voldoende aanknopingspunten geeft voor nader onderzoek, dan wordt dit onderwerp nader uitgewerkt in een onderzoeksvoorstel en wordt dit onderzoek uitbesteed aan een extern onderzoeksbureau.

2.4 Afronding onderzoeken 2024

In het vierde kwartaal van 2024 zijn er twee onderzoeken opgestart die in 2025 worden afgerond.

- De rekenkamer startte in november 2024 met een onderzoek naar het proces van subsidieverwerving door samenwerkingsorganisaties. Het doel van het onderzoek is om vast te stellen in hoeverre deze organisaties subsidies binnenhalen en daarmee bijdragen aan de maatschappelijke opgaven van de gemeenten Hillegom en Lisse.

- In december 2024 startte een onderzoek naar het preventief jeugdbeleid. Het doel van het onderzoek is om de gemeenteraden inzicht te geven in hoe het preventief jeugdbeleid van de gemeenten geregeld is.

Deze onderzoeken worden in 2025 afgerond en besproken met de raden.

2.5 Governance structuur

De rekenkamer heeft periodiek contact met verschillende organen om op de hoogte te zijn wat er speelt binnen de gemeenten Hillegom en Lisse en om afstemming te zoeken over de onderwerpen waar wij onderzoek uitvoeren.

Klankbordgroep

De rekenkamer heeft een klankbordgroep samengesteld, bestaande uit vertegenwoordigers uit beide gemeenteraden. Deze klankbordgroep fungeert als een adviserend orgaan en biedt waardevolle input en feedback bij verschillende fasen van het onderzoeksproces.

College van B en W en Ambtelijke Organisatie

Gedurende het onderzoeksvoorstel, de onderzoeksfase en de afronding van het onderzoek, onderhoudt de rekenkamer nauw contact met het College van Burgemeester en Wethouders en de ambtelijke organisatie. Dit contact is essentieel om de benodigde informatie te verkrijgen, een diepgaand begrip te krijgen van de onderliggende processen en uitdagingen, en om ambtelijke en bestuurlijke reacties te verkrijgen voordat de onderzoeksresultaten naar de gemeenteraad worden gestuurd.

Driehoeksoverleg

Jaarlijks neemt de rekenkamer deel aan een driehoeksoverleg met de burgemeester, de gemeentesecretaris en de griffier. Dit overleg biedt een platform om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen binnen de gemeenten. Daarnaast wordt tijdens dit overleg de mogelijkheid besproken om lopende onderzoeken te agenderen in de gemeenteraad en ervoor te zorgen dat de resultaten van onderzoeken zo goed mogelijk aansluiten bij voorgenomen beleidsstukken.

3. Wat gaat dat kosten?

Budget

Het budget van de rekenkamer Hillegom en Lisse voor 2025 bedraagt € 67.969,16. Dit is opgebouwd uit een bijdrage van € 1,42 per inwoner door de raden van Hillegom en Lisse. De verwachting is dat het budget voor 2026 nagenoeg gelijk zal zijn.

Begroting 2025

	Budget € 68.000	Begroting
Vergoeding externe leden		€ 22.000
Resterend bedrag subsidiebeleid		€ 5.000
Resterend bedrag preventief jeugdbeleid		€ 18.000
Op te starten onderzoek		€ 20.500
Contributies en lidmaatschappen		€ 1.000
Overige goederen en diensten		€ 1.500
	€ 68.000	€ 68.000

De kosten voor de ambtelijke ondersteuning en de overhead vallen buiten dit budget.

Vastgesteld in de vergadering van de rekenkamer HL d.d. 30 januari 2025

Dhr. H. Douw

Voorzitter rekenkamer

Colofon

Leden

Hans Douw, voorzitter
Annemiek van Outvorst, lid
Ingrid de Haan, lid

Secretaris

Francien Rosing

Contactgegevens Rekenkamer Hillegom Lisse

Postbus 200

2160 AE Lisse

T: 0252 - 75 55 69

E: rekenkamercommissieHLN@Lisse.nl

W: www.rekenkamerhl.nl